

1399 - 1404 Annual Report

د افغانستان اسلامي جمهوریت
وزارت صنعت و تجارت
ریاست عمومی ثبت مرکزی و مالکیت فکری
ریاست مرکز واحد خدمات

گزارش سال مالی ۱۳۹۹
و برنامه های سال ۱۴۰۰

ترتیب کننده: مرکز واحد خدمات

۴ ثور ۱۴۰۰

Contents

پیش گفتار.....	4
تقاضای سکتور خصوصی.....	5
پیام رهبری وزارت صنعت و تجارت.....	6
دیدگاه:.....	6
اهداف:.....	7
ماموریت:.....	7
ارزش ها:.....	7
مرکز واحد خدمات جواز دهی.....	8
خدمات اساسی مرکز واحد خدمات جواز دهی.....	9
خدمات فرعی (حمایتی).....	9
مسئولیت اسرار سکتور خصوصی:.....	10
سند دوم چهار چوب ملی صلح و انکشاف افغانستان.....	10
تدوین طرز العمل جامع و پالیسی جواز دهی تحت چتر واحد:.....	10
پروسه ساده سازی جوازهی.....	11
تعریف ساده سازی.....	11
هدف ساده سازی :.....	12
مرحله 1: میز معلومات.....	12
مرحله 2: چک ابتدایی.....	12
مرحله 3: ثبت معلومات.....	12
مرحله 4: ارزیابی تخنیکی.....	12
مرحله 5: چاپ و صدور جواز.....	12
تطبیق ساده سازی:.....	12
جدول ادارات که ساده سازی صورت گرفته است.....	13
جدول ادارت باقی مانده از روند ساده سازی پروسه های غیر ضروری.....	13
سفارشات ساده سازی:.....	14
بودجه ساده سازی:.....	14
پروسه سیستم سازی:.....	15
هدف :.....	15
تطبیق سیستم:.....	15
سفارشات:.....	16
بودجه:.....	17
واحد سازی:.....	17
هدف واحد سازی.....	17

17		طبیق واحد سازی :
17		سفارشات واحد سازی :
17		بودجه واحد سازی
18		چهارچوب حقوقی:
18		هدف
18		تطبیق
18		سفارشات
19		بودجه
19		توسعه چتر واحد:
19		هدف
20		تطبیق
20		سفارشات
20		بودجه
20		گزارشات احصائیوی
22		گذارش پیشرفت شاخص های مرکز واحد
22		ادارات ذیدخل
22		پرایسک PriSEC
23		نهاد های کمک کننده
23		هماهنگی داخلی
24		چالش
24		نظارت و ارزیابی
25		بودجه یکساله ۱۴۰۰
25		بودجه ۱۴۰۰ الی ۱۴۰۴

ریاست عمومی ثبت مرکزی و مالکیت فکری
ریاست مرکز واحد خدمات

پلان تطبیقی نقشه راه مرکز واحد خدمات جواز دهی ۱۴۰۰-۱۴۰۴

پیش گفتار

جواز بعنوان یک سند رسمی و قبول شده ی جهانی است که بدون آن هر نوع فعالیت رسمی فردی و گروهی ملی و بین المللی غیر مجاز پنداشته میشود و در قانونی سازی فعالیتها، رشد اقتصاد و عواید ملی، جلب و حمایت سرمایه گذاری، انسجام ارقام و آمار فعالیتها، پلانگذاری ملی، تحقق تعهدات بین المللی، بلندبردن اعتبار کشور در رده بندی نهادهای بین المللی نقش بسزای دارد.

در افغانستان روند جوازدهی پیچیده، پراکنده و بطلی بوده که از سوی بیشتر از بیست اداره دولتی و ۱۴۰ نوع جواز تشبث روند متذکره پیش میرفت در حالیکه در اکثر کشورها این روند آسان، مرکزی و سریع میباشد. دولت جمهوری اسلامی افغانستان با درک مشکلات در روند جوازدهی وموانع صدر پیش رفت سکتور خصوصی مصمم برآن شد چتر واحد جوازدهی را ایجاد تا جوازهای وزارتها و ادارات دولتی از مرجع واحد تحت جواز واحد جواز صادر و توزیع گردد. این روند روی محورهای کلیدی ساده سازی، سیستم سازی، واحد سازی و توسعه چتر واحد به پروسه جواز دهی به زون های کشور استوار میباشد که بر مبنای آن نقشه راه تطبیق راهکار مرکز واحد خدمات تدوین گردیده است.

ضرورت ایجاد مرکز واحد جواز دهی به هدف بهبود امور، ساده سازی پروسه ها، مدیریت و انسجام بهتر ارایه خدمات شفاف، سریع و موثر تحت چتر واحد جهت اجرای این مامول به یک سلسله تغییرات اساسی و اصلاحات بنیادی چهار چوب حقوقی و زیرساخت ها در بخشهای مرتبط به جوازدهی واحد ادامه می یابد. بمنظور تحقق هدف فوق ضرورت به تطبیق پالیسی- جامع و کامل تدوین شده هذا احساس میگردد، این روند جوابگوی تمام نیازمندی پروسه های جوازدهی میباشد که مفصلاً به آن پرداخته شده است.

از آنجائیکه کشورهای پیشتاز مانند آذربایجان و جورجیا در روند جوازدهی از تجربه موفقانه‌ی ارائه خدمات تحت چتر واحد (One-Stop shop) استفاده نموده و توانسته اند تا از یک سوزنیت متقاضیان را حاصل نمایند و از سوی دیگر این تجربه سبب پیشرفت و تشویق سرمایه گذاری در کشورهای شان گردید. از اینرو افغانستان با تطبیق این تجربه و تلاش پیهم میتواند در ردیف آنها حضور خویش را دریابد¹.

قبلاً در افغانستان برای بخشهای جوازدهی پالیسی مشخص و واحد تدوین نگردیده بود، همچنان وزارت‌ها و ادارات دولتی تحت قوانین، مقررات، طرزالعمل‌های مختلف، از مراجع متفاوت جواز خویش را صادر و توزیع مینمایند. خوشبختانه با آمدن رهبری جدید وزارت صنعت و تجارت کار عملی روی تدوین پالیسی جوازدهی و نقشه راه ۱۴۰۴ آغاز گردید که مسوده ابتدایی آن ذیل تشریح گردیده است.

تقاضای سکتور خصوصی

سکتور خصوصی داخلی و بین‌المللی منحث متحرک اقتصادی درکشور مبانی ایجاد مباحث و چشم انداز پیشرفت‌های کشور‌های منطقه و جهان در تامین نیازمندی‌های سکتور خصوصی برای پیش رفت و به میان گذاشتن تجارت مؤفق‌شان در تشخیص چالش‌ها صدر راه آغاز تشبثات کوچک، متوسط و بزرگ و راه حل‌های مناسب میباشند. در عرصه ثبت و صدور جواز واحد تقاضای سکتور خصوصی تامین شفافیت، مصؤنیت اسناد و سوابق، سهل بودن پروسه‌ها، اعتبار دهی، کاهش تعدد جوازهای سکتوری، ارائه خدمات بهتر توزیع جوازها، ایجاد محیط مناسب و سیستماتیک سازی پروسس توزیع جواز به منظور کاهش ضیاع وقت بشکل حضوری و از طریق خدمات آنلاین می باشد.

1. <https://www.business.gov.om/ieasy/wp/en>

2. <https://www.asan.gov.az/en>

وزارت صنعت و تجارت متعهد است که در راستای تحقق اهداف صلح و انکشاف پایدار افغانستان فراهم سازی سهولت ها برای سرمایه گزاران و رشد سکتور خصوصی ب هدف افزایش تولیدات داخلی، انکشاف صادرات و تامین زیرساخت های اقتصادی با همکاری نزدیک سکتور خصوصی فعالیت وزارت صنعت و تجارت را با معیار های پذیرفته شده ملی و بین المللی برساند. وزارت صنعت و تجارت متعهد به تطبیق تعهدات جمهوری اسلامی افغانستان و جامعه جهانی در جهت رشد و توسعه اقتصادی همیشه تلاش می ورزد در راستای شگوفایی و رونق بازار، بلند بردن اعتبار، کیفیت، سرعت عمل خدمات، تشویق و حمایت سرمایه گذاری داخلی و خارجی و فراهم نمودن محیط مناسب سرمایه گذاری در کشور را فراهم میسازد.

وزارت صنعت و تجارت به منظور تطبیق تعهدات دولت جمهوری اسلامی افغانستان به هدف تشویق و حمایت سرمایه گذاری خصوصی وعامه، ساده سازی پروسه صدور جواز سرمایه گذاری از جانب ادارات دولتی و مدیریت وانسجام بهتر ارایه خدمات تحت چتر واحد ریاست مرکز واحد خدمات که به اساس حکم شماره ۲۹۴۳ مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۰ مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان تحت ریاست عمومی ثبت مرکزی این وزارت ایجاد گردید این وزارت تلاش میورزد برای تطبیق تعهدات این وزارت تمام تجهیزات و امکانات مورد نیاز را بدسترس مرکز واحد خدمات ریاست عمومی ثبت مرکزی قرار دهد.

وزارت صنعت و تجارت در جهت فراهم سازی تسهیلات معیاری را به متقاضیان جواز های سکتوری متعهد به ایجاد هماهنگی لازم بین ادارات ذیدخل و ذینفع ملی و بین المللی به هدف سرعت عمل مرکز واحد خدمات جوازدهی و حمایت از سکتور خصوصی از این ناحیه تلاش و همکاری همه جانبه خویش برای جلب حمایت و همکاری همه جانبه از امکانات و منابع ادارات دولتی و غیر دولتی ادامه میدهد.

دید گاه :

مرکز واحد خدمات با صدور جواز های واحد با ارائه خدمات آسان، سریع، موثر، با اعتبار و شفاف تحت چتر واحد یکسان به تمام سرمایه گذاران محترم داخلی و بین المللی حضوری در مرکز و ولایات کشور و از طریق خدمات آنلاین در سراسر کشورهای جهان با رضایت کامل همه جوانب ذیدخل و ذینفع.

اهداف:

- ✓ تطبیق کامل حکم مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان پیرامون ایجاد چتر واحد جوازدهی.
- ✓ ساده سازی، سیستم سازی و واحد سازی پروسه‌های جوازدهی.
- ✓ آگاهی دهی عامه و دسترسی به اطلاعات.
- ✓ توسعه و گسترش خدمات جوازدهی به سطح ملی.
- ✓ ارائه خدمات معیاری منسجم، و زمینه سازی برای رسیدن به حکومتداری و جوازدهی الکترونیکی.
- ✓ رشد سکتور خصوصی، تشویق سرمایه گذاری و تلاش برای بلند بردن سطح عواید ملی
- ✓ کسب اعتبار بین المللی و صعود در رده بندی نهادهای جهانی.

ماموریت:

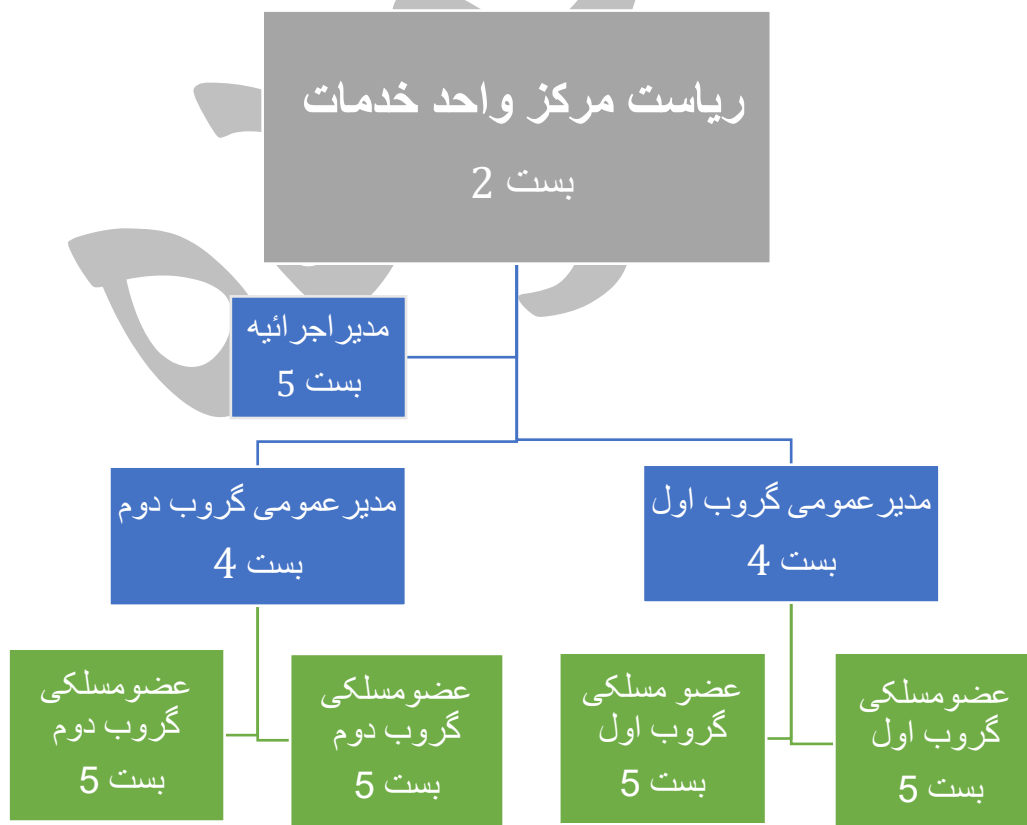
استفاده مؤثر از دارای های عامه، حفظ و نگهداری اسرار، مبارزه با فساد، ایجاد محیط شفاف و پاسخگو و بکارگرفتن هر نوع امکانات لازم برای رسیدن به اهداف اداره در زمان مشخص.

ارزش ها:

مشتریان ما با ارزشترین سرمایه اداره است. نظریات کارکنان قابل احترام، تصامیم اداره همه شمول و احترام متقابل در همه سطوح لازم است که خلاقیت و نوآوری مبنای پیشرفت اداره و کارکنان مرکز واحد خدمات جواز دهی می باشد.

مرکز واحد خدمات جواز دهی

مرکز واحد خدمات جواز دهی به اساس حکم شماره ۲۹۴۳ مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۰ مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان چتر واحد جوازدهی بمنظور بهبود امور، ساده سازی پروسه‌ها، مدیریت و انسجام بهتر ارایه خدمات ایجاد گردید، وزارت صنعت و تجارت جهت تطبیق کامل حکم فوق و مدیریت روند جوازدهی در تشکیل سال ۱۳۹۸ ریاست عمومی ثبت مرکزی و مالکیت فکری ریاست مرکز واحد خدمات (One-Stop Shop Directorate) را ایجاد نمود. در مرکز واحد خدمات جواز دهی محیط مناسب برای پذیرای مراجعین محترم و نمایندگان محترم تمام وزارت های سکتور جهت ارایه خدمات جواز دهی در نظر گرفته شده است. ریاست مرکز واحد خدمات به نماینده گی هر وزارت مکان مناسب و تجهیزات لازم فراهم نموده است. میز، چوکی، الماری، کمپیوتر، پرینتر، انترنت و آب آشامیدنی

چارت تشکیلاتی ریاست مرکز واحد خدمات :

خدمات اساسی مرکز واحد خدمات جواز دهی

توزیع و صدور جوازها از طریق چتر واحد جوازدهی؛

- ✓ تدوین و بازنگری مسوده پالیسی جوازدهی تحت چتر واحد
- ✓ استخدام کارمندان رسمی و به میان آوردن سیستم اداری و مسلکی.
- ✓ ایجاد محیط مناسب کاری نماینده گان ادارت سکتوری تحت چتر واحد
- ✓ تدوین طرزالعمل جامع جهت مدیریت جوازهای سکتوری تحت چتر واحد
- ✓ ترتیب کتاب ثبت و راجستر جوازهای سکتوری جهت جلوگیری از جعل و تزویر
- ✓ ایجاد نمودن میز معلومات و نصب بیل بورد معلوماتی جوازدهی تحت چتر واحد
- ✓ آغاز دوباره روند توزیع جوازهای بعضی ادارات سکتوری (بطور مثال: وزارت معارف)
- ✓ نشر معلومات جوازهای سکتوری در وب سایت اداره ثبت مرکزی جهت آگاهی مراجعین
- ✓ آغاز روند تعدیل تفاهمنامه های همکاری میان وزارت ها و ادارات دولتی در امور جوازدهی.
- ✓ ساده سازی و واحد سازی روند جوازدهی وزارت صحت عامه، وزارت اطلاعات و فرهنگ و وزارت کار و امور اجتماعی تحت چتر واحد با همکاری کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی

- ✓ جمع آوری معلومات سیستم جوازدهی وزارت ها و ادارات سکتوری به هدف ایجاد سیستم دیتابیس واحد جوازهای سکتوری
- ✓ ترتیب طرح سیستم جوازهای سکتوری و ارسال آن به اداره حرکت جهت تمویل مالی و ایجاد سیستم واحد
- ✓ هماهنگی و همکاری با وزارت ها و ادارات در امور جوازدهی جهت تامین شفافیت، موثرت، مدیریت
- ✓ آغاز روند ایجاد دیتابیس واحد جوازدهی و مابیل آپ معلوماتی وزارت ها و ادارات شامل حکم
- ✓ پروسه، ارائه خدمات بهتر، کسب رضایت مراجعین، مبارزه با فساد اداری و بروکراسی.

خدمات فرعی (حمایتی)

این اداره یک سلسله خدمات فرعی را نیز جهت صدور جواز سکتوری مهیا ساخته است از قبیل ..

- ✓ نمایندگی توزیع نمبر تشخیصیه مالیه دهنده
- ✓ نمایندگی بانک ملی افغان جهت تحویلی تعرفه ها
- ✓ و همچنان امکانات، تجهیزات و مکان مناسب را در اختیار نماینده گان ادارات سکتوری قرار داده است.

مصونیت اسرار سکتور خصوصی:

در حال حاضر پروسس جوازها بطور ابتدایی و ساده از طرف ادارات سکتوری صورت میگیرد که چتر واحد جوازدهی در این اواخر سیستم مدیریت اطلاعات جوازدهی را که نیاز مبرم برای مصونیت اسرار سکتور خصوصی و تسریع روند صدور جواز است افتتاح نموده و با تطبیق آن آرشیف الکترونیکی جهت حفظ معلومات جواز سکتوری خصوصی به گونه مصون ایجاد میگردد.

سند دوم چهار چوب ملی صلح و انکشاف افغانستان

در این عرصه بمنظور آوردن اصلاحات و بهتر شدن ارائه خدمات روی فعالیت‌های ذیل کار صورت گرفته است:

تدوین طرز العمل جامع و پالیسی جوازدهی تحت چتر واحد طرز العمل جوازدهی تحت چتر واحد ترتیب، تدوین و همچنان مورد تأیید قرار گرفته است که فعلاً مرعی الاجرا می

باشد و پالیسی جوازدهی تحت چتر واحد تدوین، بازنگری گردیده و آماده منظوری مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان است.

سند چهار چوب سند صلح و انکشاف افغانستان روی تشویق سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی و ایجاد سهولت برای متشبهین در بخش اهداف اقتصادی آن سند اشاره شده است که این ریاست به خاطر عملی سازی تعهدات دولت ج.ا.ا اقدامات را از قبیل ایجاد سیستم مدیریت اطلاعات جوادهی، ساده سازی قدمه‌های مغلق و پیچیده پروسه جوازدهی ادارات و ارایه طرح ابتدایی واحد ساری جواز را به منظور ایجاد سهولت، تشویق سرمایه‌گذاری، مدیریت و ارایه خدمات بهتر روند جوازدهی روی دست گرفته است.

- ☑ تطبیق سفارشات ادارات ملی و بین المللی با تفکیک دست آورد های ۱۳۹۹ (خدمات و گزارشات مالی، تفتیش...)
- ☑ ریاست مرکز واحد خدمات ثبت مرکزی در پلان سال مالی ۱۴۰۰ بر چهار بخش تمرکز نموده است (۱- ساده سازی، ۲- سیستم سازی، ۳- واحد سازی، ۴- چارچوب حقوقی). و ضم گزارش هذا میباشد.
- ☑ پلان های کاری ۱۴۰۰ که پاسخگو به تقاضای ادارات دولتی، ادارات عدلی و قضایی کشور، سکتور خصوصی، نهاد های بین المللی، مطبوعات و اذهان عامه، جامعه مدنی، مجلسین (پارلمان و مجلس سنا) آتشف های تجاری در خارج (سرمایه‌گذاران خارجی) نمایندگی های کشور های خارجی در کشور و نیز دیگر نهاد های ضروری باشد، گنجانیده شود.

و نیز در ترتیب پلان های کاری اولویت بندی موضوعات از نظر فعالیت های کوتاه مدت و میان مدت و ارتباطات مستقیم بین فعالیت ها که منجر به تقویه وحمایه یکدیگر میگردد، در نظر گرفته شود.

☑ مصوبات کابینه، شورای عالی اقتصادی و نتایج جلسات رهبری مقام وزارت به طور مداوم مطالعه شده و تحقق آنها عندالموقع شامل پلان های کاری مربوط شود اجراء لازم صورت گیرد.

☑ پیام های اطاقها ، افراد و اشخاص تاثیر گزار، ادارات کمک کننده (تخنیکي، مشاورتی ومالی) در گزارش ۱۴۰۰ در نظر گرفته شود.

پروسه ساده سازی جوازی

تعریف ساده سازی

ساده سازی عبارت از پروسه است که بعد از مطالعه همه جانبه قدمه های غیر ضروری و پیچیده حذف و یا مدغم میگردد تا پروسه ارائه خدمات مختصر و مفید شود، در ابتدا پروسه های جوازدهی ادارات سکتوری به منظور تشخیص قدمه های غیر ضروری جمع آوری و مطالعه گردیده و سپس طرح ساده سازی پروسه های جواز دهی ترتیب شده که به همکاری کمیسیون مستقل اصلاحات اداری پروسه های جوازدهی وزارت های صحت عامه ، اطلاعات و فرهنگ و کار و امور اجتماعی ساده سازی گردید که به اساس این طرح قدمه ها از چندین مرحله به پنج مرحله ذیل ترتیب گردیده است .

پنج مرحله جوازدهی تحت چتر واحد

هدف ساده سازی :

تمام ادارات سکتوری شامل حکم پروسه های جوازدهی مختلف دارند که باعث سرگردانی و ضیاع وقت متقاضیان گردیده که هدف از روند پروسه ساده سازی جوازدهی حذف و یا ادغام قدمهای غیر ضروری، مغلق و پیچیده به منظور ایجاد سهولت و تسریع روند جوازدهی می باشد.

جواز جدید: پروسه ثبت و توزیع جواز های جدید دارای مراحل ذیل میباشد:

مرحله 1: میز معلومات

✓ توزیع چک لیست برای متقاضی و رهنمائی به نماینده گی مربوطه

مرحله 2: چک ابتدایی

✓ چک ابتدایی (اسم نهاد، تشخیص اسناد اشخاص واجد شرایط)

✓ ثبت معلومات بطور موقت

✓ استعلام مورد نیاز (مثلا: عدم مسولیت جرمی و غیره...)

✓ معرفی متقاضی به نماینده گی اداره مورد نیاز (مثلا: نمبر تشخیصیه مالیه دهنده، محیط زیست و ...)

مرحله 3: ثبت معلومات

✓ دریافت جوابیه از بخش های مربوطه و ثبت آن در سیستم مرکز واحد خدمات

✓ ارسال دوسیه کامل به وزارت مربوطه

مرحله 4: ارزیابی تخنیکی

✓ ارزیابی، وسایل و تجهیزات از جانب تیم تخنیکی اداره مربوطه نظر به ضرورت

✓ نظر تیم تخنیکی وزارت/اداره مربوطه

✓ ثبت موارد فوق در سیستم مرکز واحد خدمات و اطمینان به نماینده مربوطه برای طی مراحل بعدی

مرحله 5: چاپ و صدور جواز

✓ توزیع تعرفه بانکی

✓ دریافت اویز بانکی

✓ چاپ و صدور جواز

✓ مهر سنجی اداره ثبت مرکزی

✓ تسلیمی جواز به متقاضی

تطبیق ساده سازی:

به اساس حکم مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان و فیصله مصوبه شماره ۲ مورخ ۲۹ حمل ۱۳۹۷ کابینه جمهوری اسلامی افغانستان با همکاری کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی ساده سازی پروسه های جوازدهی

وزارت ها و ادارات تحت چتر واحد صورت میگیرد . جدول کاهش قدمه های کاری غیر ضروری وزارت محترم اطلاعات و فرهنگ، صحت عامه و معارف کشور.

جدول ادارات که ساده سازی صورت گرفته است.

وزارت	ریاست های جوازدهی	پروسه	قدمه های فعلی	زمان/ روز	قدمه های ساده شده	زمان/ روز
وزارت اطلاعات و فرهنگ	ریاست تنظیم رسانه ریاست فرهنگ مردم	جواز جدید	50	54-34	5	5-3
		تسدید	37	20-15	4	2-1
		تغییر	21	25-20	5	5-3
		فروش	55	54-34	5	5-3
		لغو	15	25-20	3	2-1
وزارت صحت عامه	اداره ملی تنظیم امور دوايي و محصولات صحتی	جواز جدید	77	105-68	5	5-3
		تسدید	33	31-20	4	2-1
		انتقال	42	71-39	5	5-3
		فروش	51	65-40	5	5-3
		تغییر	32	25-17	5	5-3
	ریاست هماهنگی سکتور خصوصی	لغو	12	14-7	3	2-1
		جواز جدید	59	105-68	5	3-1
		تسدید	18	31-20	4	2-1
		توسعه	27	79-39	5	5-3
		فروش	19	65-40	5	5-3
	ریاست بررسی از تطبیق قوانین صحتی	تغییر	18	25-17	5	5-3
		لغو	13	14-7	3	2-1
		جواز جدید	28	105-68	5	5-3
		تسدید	20	31-20	4	2-1
		تغییر	11	25-17	5	5-3
	ریاست انسئیتوت های علوم صحتی خصوصی	لغو	13	14-7	3	2-1
		جواز جدید			5	5-3
		تغییر			5	5-3
		لغو			5	2-1
		جواز جدید			5	5-3
	ریاست معافیت کتلوی	فروش			5	3-2
		تغییر			5	3-2
		لغو			5	3-2

جدول ادارت باقی مانده از روند ساده سازی پروسه های غیر ضروری

#	وزارت/اداره	ریاست ها	کتگوری	مجری ومسول	تاریخ تاریخ العجل	ضرب
1	اداره ملی حفاظت محیط زیست	ریاست ارزیابی انکشاف پایدار محیط زیستی	اول	■ وزارت/اداره مربوط به جوازدهی کمیسیون	1400	1400
2	معارف	ریاست موسسات تعلیمات خصوصی و بیرون مرزی		■ مستقل	1400	1400
3	اداره تعلیمات تخنیکي و مسلکی	ریاست تنظیم برنامه ها با مشارکت سکتور خصوصی		■ اصلاحات اداری	1400	1400
4	اداره ملی غذا و دوا	اداره ملی غذا و دوا		■ مرکز واحد خدمات	1400	1400
5	اقتصاد	ریاست انسجام موسسات غیر دولتی	دوم	■ وزارت/اداره مربوط به جوازدهی	1401	1400
6	زراعت، آبیاری و مالداري				1401	1400
7	مالیه				1401	1400

۱۴۰۱	۱۴۰۰	▪ کمیسیون	ریاست عمومی انسجام	۸ عدلیه
۱۴۰۱	۱۴۰۰	مستقبل	ریاست قضایی دولت (بخش	
		اصلاحات اداری	تصادیق)	
۱۴۰۱	۱۴۰۰			۹ وزارت شهر سازی و
		▪ مرکز واحد		اراضی
۱۴۰۱	۱۴۰۰	خدمات		۱۰ اداره ملی آب
۱۴۰۱	۱۴۰۰			۱۱ اداره تنظیم خدمات
				انرژی برق
۱۴۰۱	۱۴۰۰	▪ وزارت/اداره	سوم	۱۲ ترانسپورت
۱۴۰۱	۱۴۰۰	مربوط به		۱۳ اداره مستقل
		جوازدهی		هوانوردی ملکی
۱۴۰۱	۱۴۰۰			۱۴ اداره تنظیم خدمات
		▪ کمیسیون		مخابراتی (اترا)
۱۴۰۱	۱۴۰۰	مستقبل		۱۵ وزارت مخابرات و
		اصلاحات اداری		تکنالوژی معلوماتی
۱۴۰۱	۱۴۰۰			۱۶ د افغانستان بانک
۱۴۰۱	۱۴۰۰	▪ مرکز واحد		۱۷ شاروالی کابل-ناحیه
		خدمات		شانزدهم
۱۴۰۱	۱۴۰۰			

سفارشات ساده سازی:

از اینکه پروسه ساده سازی وظیفه مشترک عمدتاً از وزارت صنعت و تجارت، کمیسیون محترم اصلاحات اداری و خدمات ملکی و اداره مربوطه آن میباشد، در طی مراحل این پروسه یک سلسله چالش ها موجود می باشد که وزارت صنعت و تجارت برای از بین بردن چالش های صد راه تطبیق کامل پروسه ساده سازی و حمایت از این پروسه ملی تقاضای همکاری بیشتر ادارات مربوط خصوصاً کمیسیون محترم اصلاحات اداری و خدمات ملکی و در هر قسمت از کتگوری های فوق از حمایت و همکاری ادارات مربوط را می نماید. شامل سفارشات مشخص وزارت صنعت و تجارت از ادارات محترم مربوطه شامل حکم تا پروسه ساده سازی را شامل اجندای ادارات خویش نموده و اقدامات لازم را روی دست گرفته منابع و امکانات لازم را در اختیار بخش های مربوط قراردهند.

بودجه ساده سازی:

از اینکه خود پروسه ساده سازی به بودجه مشخص نیاز ندارد چون تیم کاری مشترک ادارات ذیدخل روی آن کار می کنند بلکه برای ساده سازی در داخل ادارات مربوطه نیاز به توجه بیشتر و اولویت بندی کار های ساده سازی دارد.

برای عملی سازی کامل پروسه ساده سازی جواز ها نیاز به بودجه و همکاری نهاد های ملی و بین المللی می باشد که در هماهنگی با ادارات مربوط تثبیت و تخصیص منابع مورد نیاز مشخص میگردد.

پروسه سیستم سازی:

اکثر ادارات تحت چتر واحد فاقد سیستم دیتابیس جواز دهی است که بدین اساس وزارت صنعت و تجارت با همکاری مالی موسسه حرکت کار روی ایجاد و انکشاف سیستم مدیریت اطلاعات جوازدهی را آغاز نمود و خوشبختانه این سیستم قابلیت مدیریت روند جوازدهی را به گونه مرکزی دارا می باشد. این سیستم نیز در مطابقت به استراتژی دیجیتل سازی خدمات سایر ادارات دولتی تحت پوشش قرار خواهد گرفت.

هدف:

هدف از ایجاد سیستم واحد، انسجام و اتصال مصون

سیستم های جوازدهی وزارت ها و ادارات دولتی برای تبادل اطلاعات بطور مطمئن و سریع و مرکزی ساختن و عیار سازی سیستم دفاتر مرکزی، زونها و ولایات را تحت پوشش قرار دهد، بر علاوه با نصب نرم افزارهای معیاری در پروسه جوازدهی تمامی امور ات بطور شفاف اجرا خواهد گردید که این امر یک اصل بنیادی در ارائه خدمات محسوب میگردد.

تطبیق سیستم:

سیستم مدیریت اطلاعات جواز دهی به تاریخ 20 قوس سال 1399 با حضور نماینده گان ادارات دولتی و سکتور خصوصی توسط وزیر صنعت و تجارت افتتاح گردید که فعلا در حالت آزمایش قرار دارد. قابل ذکر است که قبل از تطبیق کامل این سیستم نیاز است که معلومات قبلی جوازدهی ادارات/وزارت ها درج سیستم گردد. باید گفت که اداره ثبت مرکزی دارای دیتاسنتر مجهز با ظرفیت بلند بوده که توانایی ذخیره معلومات با حجم بالا را دارد، از اینرو میتوان تمامی معلومات جوازدهی تحت چتر واحد را در آن بطور مصون ذخیره و مدیریت نمود. قابل تذکر است که این سیستم دارای قابلیت های

ذیل میباشد:

#	بخش	Module
1	ذخیره (قید) زمان	Reservation of Time Slice
2	چک ابتدای	Initial Check
3	ذخیره (قید) نام/عنوان فعالیت	Reservation of Title /Name
4	نمبر تشخیصیه	TIN
5	استعلام به ادارات مربوطه	Estilam to relevant Entities
6	ثبت فعالیت	Business Registration
7	ثبت سهامدار	Share holder registration
8	بایومتریک و ای پی آی	Bio-metric System and API
9	تایید نهاد مربوطه	Approval from relevant Entitles
10	پرداخت تعرفه و ثبت آن در سیستم	Tariff deposit process and Registration in MIS
11	صدور جواز	License issue
12	تاریخ انقضاء جواز	Expiration of the License
13	لیست سیاه جواز	Black list of the license
14	لیست سیاه سهم دار	Black list of the share holder
15	تغییر سهامدار (ریس، معاون و سهم دار)	Change of shareholder (President, Vice President and Share holders
16	جواز مشابه	Duplicate License
17	تجدید جواز	Renewal of the license (Before renewal tax clearance letter)
18	لغو جواز	Closing business (Before closing tax clearance letter)
19	صفحه معلومات برای تمام کاربر ها	Dashboard for all User
20	کاربر ها و مدیریت آن	User Logs and Activities Management
21	مدیریت سیستم، نظارت و صلاحیت ها کاربر ها	Admin, Supervisor and User privileges and rights
22	گزارش ها	Reports
23	موبایل اپ	Mobile App

سفارشات:

جهت تطبیق سیستم متذکره نیاز به نرم افزار های امنیتی، متخصصین مجرب، وصل سازی سیستم (API) و استخدام کارمند جهت اسکن و یا درج معلومات قبلی جواز ها ی ادارات ذیربط که از سالها بدینسو جواز ها و سوابق شرکت ها در ادارات مربوط طی مراحل گردیده است و نیاز مبرم به تنظیم معلومات شرکت ها Data Cleaning و سکن و درج معلومات در سیستم جدید می باشد.

بودجه:

برای تطبیق و انکشاف سیستم متذکره نیاز به بودجه مشخص شامل چندین پروژههای کوچک می باشد تا در زمان مشخص با امکانات مالی و تخنیکی با همکاری ادارات ذیدخل معلوماتها، احصایه و اسناد تمام شرکت ها را سکن وشامل سیستم نمایند سنجش بودجه ومدارک تدارکات بودجه برای انجام این کارها در هماهنگی با ادارات ذیربط صورت می گیرد.

واحد سازی:

واحد سازی جواز یکی از اهداف اساسی این اداره جهت از بین بردن تعدد تفاوت ها از لحاظ شکل ، کاغذ ، رنگ ، امضا ، محتوا و فارمت می باشد.

هدف واحد سازی

بمنظور کاهش تفاوتهای

موجود در جوازها و ارائه خدمات جوازدهی تحت چتر واحد؛ میز معلومات، پروسه ها، طرزالعمل ها، فارمت جوازها، نمبر جواز، امضا، آدرس، ویسایت و کمیته های جوازدهی ادارات باید واحد سازی گردد .

طبیق واحد سازی :

در آغاز مسوده طرح ابتدای واحد سازی از سوی مرکز واحد خدمات ترتیب و در معاونیت اول ریاست جمهوری اسلامی افغانستان جهت نظر خواهی با اشتراک ادارات ذیربط ارایه گردید که کار روی نهایی سازی آن در هماهنگی با ادارات ذیربط جریان دارد. اداره ثبت مرکزی بمنظور ارائه خدمات بهتر بررسی و تحلیل همه جانبه جوازهای وزارت ها و ادارات تحت چتر واحد را آغاز و در نتیجه مشاهده گردید که جوازها از لحاظ ساختار، کلیشه، نوعیت و کیفیت کاغذ، رنگ، نمبر جواز، امضا، آدرس، ارزش اوراق، کود امنیتی یکسان نبوده و نیاز مبرم به واحد سازی جواز میباشد.

سفارشات واحد سازی :

همکاری معاونیت اول ریاست جمهوری جهت تدویر جلسات با ادارات تحت چتر واحد برای نهایی ساختن طرح واحد سازی جواز و تطبیق آن و همکاری شرکت طبع مصون افغانستان جهت واحد سازی فارمت جواز .

بودجه واحد سازی

برای تطبیق واحد سازی همکاری وزارت مالیه و شرکت طبع اسناد مصون افغانستان نیاز است و همچنان نیاز به همکاری نهاد های بین المللی می باشد.

چتر واحد جوازدهی به یک چارچوب حقوقی منظم نیاز دارد به همین اساس لازم به تدوین طرز العمل واحد جوازدهی، پالیسی جوازدهی، تعدیل قوانین و امضا تفاهمنامه های همکاری با ادارات ذیدخل میباشد که قبلا هر اداره قانون جداگانه جوازدهی و طرز العمل

داشتن که با ایجاد چتر واحد جوازدهی نیاز است تا تمام موارد فوق ترتیب و واحد گردد تا پروسه به شکل درست مدیریت گردد

هدف

داشتن قانون واحد جواز، تفکیک مسولیت ها و صلاحیت ها و تنظیم نمودن چارچوب حقوقی

تطبیق

در مرحله تطبیق فعالیت های ذیل صورت گرفته است .

- ☑ تفاهمنامه با ادارات سکتوری تحت چتر واحد امضا و در حال تطبیق میباشد.
- ☑ طرز العمل جوازدهی تدوین و نافذ است.
- ☑ پالیسی جوازدهی تحت چتر واحد تدوین و آماده منظوری میباشد.
- ☑ کار روی قانون جواز آغاز گردیده و در حال تدوین میباشد.

اداره ثبت مرکزی با ادارات تحت چتر واحد تفاهمنامه های همکاری را امضا نموده که در حال تطبیق است، تدوین طرز العمل جامع جوازدهی صورت گرفته و در حال تطبیق است، تدوین و بازنگری پالیسی جوازدهی تحت چتر واحد و آماده منظوری میباشد و کار روی قانون جواز آغاز گردیده و در مرحله تدوین میباشد و همچنان در قسمت چارچوب حقوقی ۶۰ فیصد پیشرفت وجود دارد.

سفارشات

در جریان جلسات متعدد که با ادارات سکتوری در مورد تسریع روند تطبیق حکم مقام عالی، بحث در تضاد قرار بودن قوانین نافذه با مفادات حکم فوق از سوی وزارت ها/ ادارات سکتوری مطرح گردیده است و موارد حقوقی پیش روی واحد سازی جواز ها را با وزارت صنعت و تجارت در میان گذاشته است که این وزارت برای حل مشکل حقوقی در قبال فرمان

مقام عالی ریاست جمهوری و مصوبات کابینه دولت ارجحیت را روی تدوین قانون جواز های واحد نموده است طی سال ۱۴۰۰ قانون جواز های واحد طی مراحل و مرعی الاجرا قرار می گیرد. از ادارات محترم مربوط تقاضا مکرر بوجود میآید تا در مغایرت به احکام مقام عالی ریاست جمهوری از هر گونه اجراءات جداً خود داری نمایند و در موضوعات مهم و ضروری که در مغایرت به احکام، مصوبات و روحیه صدور جواز واحد می باشد اقدامات لازم شان با وزارت صنعت و تجارت در هماهنگی و تفاهم صورت گیرد. در تضاد قرار گرفتن قوانین و مقررات نافذه با مفادات حکم فوق از اینرو قوانین و مقررات نیاز به تعدیل دارد، جهت تطبیق مامول اصدار فرمان تقنینی نیز ضروری پنداشته میشود.

بودجه

در بحث چارچوب حقوقی نیاز به کار گرفتن تجارت کشورهای بین المللی می باشد ضرورت احساس میگردد تا با استفاده از متخصصین با تجربه در این عرصه در تدوین قانون جواز واحد، مقرر مربوط و تنظیم طرزالعمل نافظه مرکز واحد خدمات استفاده مؤثر صورت گیرد.

توسعه چتر واحد:

ریاست مرکز واحد خدمات در سال ۱۴۰۰ جهت تطبیق کامل حکم و روند جوازدهی تحت چتر واحد نقشه راه و اهداف ذیل را تعیین و ترتیب

نموده است. افغانستان میتواند در روند جوازدهی از تجربه موفقانهی ارائه خدمات تحت چتر واحد (One-Stop shop) استفاده نموده از یک سوزضایت متقاضیان را حاصل نمایند و از سوی دیگر این تجربه سبب پیشرفت و تشویق سرمایه گذاری در کشور گردید. از اینرو نیاز است که چتر واحد به زونهای کشور توسعه یابد.

هدف

هدف از توسعه چتر واحد (One-Stop shop) دسترسی به خدمات جوازدهی آسان، سریع، موثر و شفاف در مرکز و زون های کشور می باشد.

تطبیق

نخست در مرکز ارایه خدمات جوازدهی تحت چتر واحد تکمیل، متعاقباً در چهار زون فعال و بعداً دو زون دیگر نیز فعال گردد و همچنان ارائه خدمات تحت چتر واحد نظر به ضرورت و تقاضا در زون مرکز و ولایات نیز توسعه یابد.

سفارشات

دفاتر ولایتی در سروی و جمع آوری معلومات همکاری همه جانبه نموده و ادارات ذیدخل در مورد ایجاد نماینده گی شان هماهنگی و همکاری نمایند. نیاز سنجی و امکان سنجی انکشاف چتر واحد به زون ها جریان دارد.

بودجه

محیط مناسب، ساختمان ها در مرکز و ۵ زون های کشوری، تجهیزات لازم، منابع بشری مسلکی و بودجه مشخص نیاز است. برای تطبیق کامل این پروسه جلب حمایت مالی نهادها و همکاران ملی و بین المللی، تخصیص پروژه های انکشافی در تقویت و توسعه چتر واحد جوازدهی از اهمیت خاص برخوردار میباشد، بلند بردن سطح عواید از طریق خدمات جدید و متفاوت برای متقاضیان جواز میسر خواهد بود.

دولت در گام نخست با تخصیص بودجه معین و مستقل دولتی برای رفع نیازمندی های چتر واحد و صلاحیت مصرف آن همکاری همه جانبه نماید و چتر واحد جوازدهی هر ربع سال مالی مورد بررسی قرار داده و نواقص آنها را رفع نموده ، خریداری تجهیزات مطابق نیاز و پلان گذاری سالانه صورت گیرد، بر علاوه گزارش نیازسنجی سالانه ضروریات مهم و حیاتی با حفظ اصل صرفه جویی و صداقت درخواست و بعد از پیشنهاد به مقام وزارت بابت ملاحظه و منظوری ارائه میگردد و در پلان گذاری بودجه انکشافی هر سال مالی باید توجه خاص صورت گیرد .

گزارشات احصائیوی

وزارت ها و ادارات که تحت چتر واحد به اساس حکم فوق فعالیت می نمایند طی سال ۱۳۹۹ به تعداد ۸۷۹۴ جواز (جدید، تمدید، فروش و لغو) از طریق این ریاست توزیع و صادر نموده است.

#	وزارت/ اداره	ریاست	صدور جواز در ۱۳۹۹
۱	وزارت صحت عامه	ریاست بررسی ازتطبیق قوانین صحت	۳۸۳
		اداره ملی تنظیم امور دواپی و محصولات صحت	۲۱۶
		ریاست تنظیم و هماهنگی سکتور خصوصی	۱۲۲
		ریاست انستیتوت های علوم صحت خصوصی	۰
۲	وزارت کارامور اجتماعی	ریاست تنظیم امور کار	۶۸۳۹
		ریاست جواز کار اتباع خارجی	۰
		ریاست عمومی انکشاف مهارت ها	۵
		ریاست اعزام کارگر به خارج	۰
		ریاست عمومی کودکان ها	۳۶
۳	وزارت شهرسازی و اراضی	ریاست نظام انجینیری و مهندسی افغانستان	۰

0	ریاست تنظیم امور آبرسانی، کانالیزاسیون و خدمات محیط زیست	
4	وزارت عدلیه	ریاست عمومی انسجام
5	وزارت اطلاعات و فرهنگ	ریاست تصدی افغان تور
23		ریاست فرهنگ مردم
0		ریاست تنظیم رسانه ها
6	وزارت مالیه	ریاست عمومی امور بیمه
7	وزارت معارف	ریاست موسسات تعلیمی خصوصی و بیرون مرزی
8	وزارت اقتصاد	ریاست انسجام موسسات غیردولتی
9	وزارت ترانسپورت	ریاست عمومی ترانسپورت زمینی
10	وزارت معادن و پترولیم	ریاست عمومی کادستر
11	وزارت زراعت، آبیاری و مالداری	ریاست کوپراتیف ها
12	وزارت انرژی آب	اداره تنظیم خدمات انرژی و برق
13	اداره ملی حفاظت محیط زیست	ریاست ارزیابی انکشاف پایدار محیط زیستی
14	شاروالی کابل	ریاست ناحیه شانزده هم
15	اداره تنظیم خدمات مخابراتی (اترا)	ریاست حقوق امور جواز
16	مخابرات و تکنالوژی معلوماتی (اپرا)	ریاست تنظیم خدمات پوستی
17	اداره هوانوردی ملکی	ریاست مصونیت پرواز
18	اداره تعلیمات تخنیک و مسلکی	ریاست تنظیم برنامه ها با مشارکت سکتور خصوصی
19	دافغانستان بانک	آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی
8.794	مجموع	

گزارش پیشرفت شاخص های مرکز واحد

✓ فعلا در حدود 50 فیصد

محیط کاری برای نمایندگان

وزارت ها / ادارات تحت چتر

واحد فراهم گردیده و تا سال

1402 محیط کاری مجهز و

معیاری در اختیار مرکز واحد

خدمات قرار گیرد.

✓ در حال حاضر پروسه ساده

سازی 40 فیصد پیشرفت

داشته و باید تا سال 1402 این پروسه

بطور کامل تکمیل میگردد.

✓ همچنان در حدود 70 فیصد کار روی سیستم سازی صورت گرفته است و باید تا آخر سال 1401 این سیستم از

مرحله آزمایشی گذشته و به مرحله نهایی برسد.

✓ کار روی چارچوب حقوقی روند جوازدهی وزارت ها / ادارات تحت چتر واحد 30 فیصد پیشرفت صورت گرفته و

باید تا سال 1402 پروسه به اتمام میرسد.

✓ در مورد توسعه چتر واحد جوازدهی در حدود 30 فیصد پیشرفت وجود داشته که تا سال 1404 چتر واحد در قدم

اول به زون ها و در قدم بعدی به تمام ولایات توسعه میابد.

ادارات ذیدخل

پرایسک PriSEC

✓ به هدف تطبیق هدایات مقام عالی ریاست جمهوری مبنی بر تقاضای

سکتور خصوصی برای کاهش تعدد جواز های سرمایه گذاری و سکتوری در

کشور تحت چتر واحد جوازدهی و

ظایف مشخص برای عملی نمودن

اهداف واحد سازی جوازا

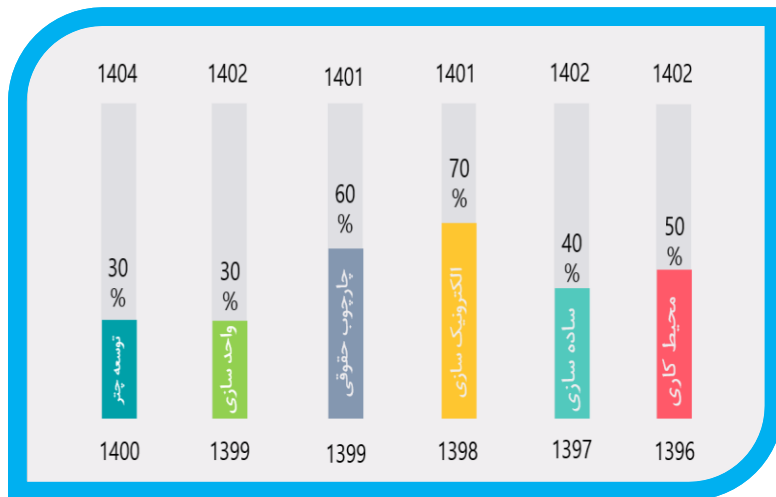
همکاری لازم و جلسات صورت

گرفت. برای تحقق این امر ادارات

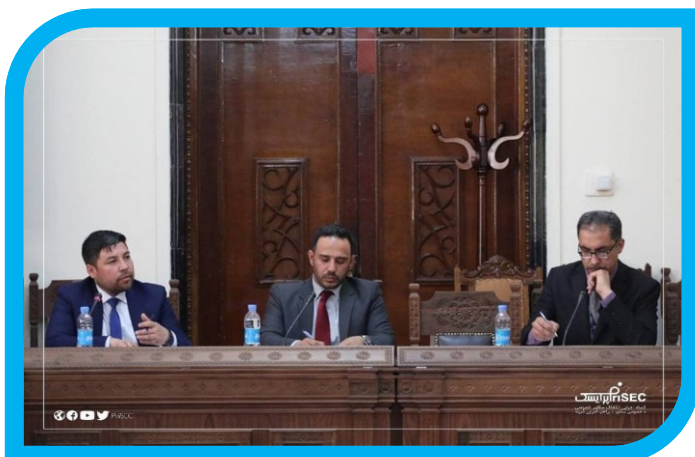
سکتوری جواز دهی نیز مکلف

گردیدند تا در تطبیق هدایات مقام

عالی ریاست جمهوری اجراءات لازم

PriSEC پرایسک
 کمیته اجرایی انکشاف سکتور خصوصی
 د خصوصی سکتور د پراختیا اجرایی گیتنه

را به اسرع وقت بعمل آورند. به هدف هماهنگی بین ریاست عمومی ثبت مرکزی (مرکز واحد خدمات) و ادارت سکتوری در این اواخر جلسات متعدد با همکاری محترم پرایسک صورت گرفته و نیز موضوع واحد سازی جوازها در صدر اجندای گروه کاری سوم پرایسک گنجانیده شده است. ریاست عمومی ثبت مرکزی در گروه کاری سوم پرایسک سهم فعال خویش را داشته از همکاری پرایسک در تطبیق احکامات مقام عالی ریاست جمهوری و ایجاد محیط مناسب همکاری همه جانبه ابراز تشکری می نماید. موضوع بحث واحد سازی جواز های تشبثات با شاخص های متعدد در اجندای گروه کاری سوم پرایسک جریان دارد.

نهادهای کمک کننده

✓ اداره حرکت افغانستان یک اداره غیر انتفاعی است که از سال 2008 با مشارکت دولت، جامعه مدنی و بخش خصوصی برای سهولت انجام تجارت در افغانستان کاری کند و همچنان اداره حرکت افغانستان به هدف دیجیتل سازی روند جوازدهی تحت چتر واحد را حمایت نموده و توسط شرکت خصوصی لایف تکنالوژی سیستم اطلاعات جوازدهی تحت چتر واحد را ایجاد نمود.

هماهنگی داخلی

✓ بمنظور تطبیق حکم مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان و مدیریت برنامه کاری این ریاست و ارایه خدمات بهتر جلسه هماهنگی با نمایندگان ادارات سکتوری تحت چتر واحد در سالون کنفرانس های ریاست عمومی ثبت مرکزی و مالکیت فکری بطور دوامدار صورت میگیرد.

هماهنگی بیرونی

✓ در نتیجه هماهنگی بهتر و موثر این ریاست توانسته است که تمام پروسه جوازدهی وزارت معارف بطور کامل تحت چتر واحد اجرا گردد، وزارت معارف در این قسمت نسبت به دیگر ادارات سکتوری پیشتاز است.

چالش

نظر به فرمان شماره ۲ مورخ ۱۰ حمل ۱۳۹۹ مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان بخش آسان خدمت وزارت مخابرات و تکنولوژی معلوماتی بصورت کامل و رسمی طی برنامه هماهنگ به اداره ملی احصائیه و معلومات انتقال و مدغم گردد و اما هنوز هم آسان خدمت بخش جواز کار اتباع داخلی را توزیع مینماید که باعث بی نظمی در روند جوازدهی تحت چتر واحد میگردد .

نظارت و ارزیابی

روند نظارت و ارزیابی چتر واحد جوازدهی از سوی اداره عالی تفتیش ، تفتیش داخلی وزارت صنعت و تجارت و کمیته داخلی ثبت مرکزی بطور دوامدار صورت میگیرد.

مدیریت خطرات

#	ساحات خطر	شناسایی خطرات	پیشنهاد
۱	عملیاتی	منابع بشری	بمنظور ارایه خدمات بهتر و موثر نیاز به برنامه های ارتقای ظرفیت داخلی و خارجی است. در ضمن استخدام و جذب نیروی جدید و مسلکی ضروری است.
		بودیجه	تخصیص بودجه مشخص، وجه سردستی و صلاحیت مصرف آن. و همچنان تمویل دوامدار از سوی دولت و نهاد های بین المللی.
۲	خدمات	امنیت	جهت تامین امنیت هرچه بیشتر پرسونل و مراجعین داخلی و خارجی و تاسیسات جوازدهی نیروی بیشتر و مجهز امنیتی ضرورت است.
		زیر بنا	اعمار تعمیرات مجهز، فراهم آوری امکانات و تجهیزات لازم، تدارک وسائیل تکنالوژی معلوماتی، ارتباطی و ترانسپورتی.
		هماهنگی ادارات ذیدخل	تدویر جلسات موثر میان ادارات و تعهد صریح آنها جهت هماهنگی و همکاری هرچه بیشتر.
۳	مسائیل قانونی و حقوقی	نبود قوانین مشخص جوازدهی	تدوین قانون جوازدهی
۴	ذهنیت سازی	معلومات و آگاهی	بمنظور آگاهی عامه نیاز به فراهم آوری وسائیل آگاهی دهی از جمله آنلاین پورتال، ویب سایت، موبایل اپ، ایمیل رسمی، صفحات اجتماعی، خدمات مشتریان و نشریات چاپی و رسانه های همگانی ضرورت است.

بودجه یکساله ۱۴۰۰

بودجه ۱۴۰۰ الی ۱۴۰۴

مسوده